

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ХІМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

для студентів

галузь знань **10 Природничі науки**
напрямок підготовки **102 Хімія**
освітній рівень **Бакалавр**
освітня програма **Хімія**
вид дисципліни **вибіркова**

Форма навчання **денна**
Навчальний рік **2020/2021**
Семестр **8**
Кількість кредитів ECTS **3**
Мова викладання, навчання
та оцінювання **українська**
Форма заключного контролю **залік**

Викладач: Залєвська-Шишак Анна Дмитрівна, кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник: Залєвська-Шишак Анна Дмитрівна, кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри економічної теорії, макро- і
мікроекономіки

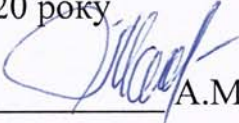

Н.І. Гражевська

Протокол кафедри № 9 від 24.06. 2020 року

СХВАЛЕНО науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол НМК № 1 від 31.08. 2020 року

Голова науково-методичної комісії А.М. Магомедова

СХВАЛЕНО науково-методичною комісією хімічного факультету

Протокол НМК № 1 від 8.09. 2020 року

Голова науково-методичної комісії О.С. Роїк

1. Мета дисципліни – формування у студентів сучасного економічного мислення та системи знань про закономірності функціонування ринкової економіки, роль держави у сучасних економічних системах та напрями державного регулювання трансформаційних процесів, основи міжнародних економічних відносин. Надання фундаментальних знань з методологій, концепцій та методів наукового дослідження дисципліни.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знання основних понять та законів сучасної економічної теорії, базових економічних моделей, суперечностей перехідних суспільств та рушійних сил розвитку.

Вміння мислити аналітично, застосовувати математичні знання у процесі розв'язування економічних проблем, при аналізі економічних систем.

Володіння основними загальнонауковими та специфічними методами економічних досліджень, економічним категоріальним апаратом, навичками публічних виступів.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Системне вивчення категорій та законів економічного життя як окремих суб'єктів господарювання, так і всього суспільства в цілому. Надає можливість поєднати основні економічні закономірності, визначити економічну природу ринкових механізмів, з'ясувати особливості механізму суспільного відтворення та економічного зростання, визначити можливості інтеграції економіки України в системі світогосподарських зв'язків. Дисципліна складається з двох змістових розділів:

Змістовий розділ 1. Загальні засади соціально-економічного розвитку – теми 1–10, засади функціонування економіки; сутність, мета, завдання та предмет дослідження економічної теорії; закони та принципи розвитку економічних систем.

Змістовий розділ 2. Теоретичні основи функціонування економіки на мікро-, макро- і глобальному рівнях – теми 11–20, базові засади організації та ведення господарської діяльності на мікро-, макро- і глобальному рівнях; діяльність економічних суб'єктів, що передбачає використання ефективних методів господарювання в умовах обмеженості ресурсів та спрямована на максимальне задоволення безмежних економічних потреб.

4. Завдання (навчальні цілі): формування системних знань про економічну природу та перспективи розвитку сфери господарського життя суспільства, процесів та явищ, що супроводжують діяльність економічних суб'єктів в сучасних ринкових умовах; формування економічного світогляду, який ґрунтується на розумінні впливу глобалізаційних процесів на систему економічних відносин в межах світового господарства; набуття навичок використання аналітичного апарату економічної науки;

сформувати **інтегральну** компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук;

загальні компетентності – здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до проведення досліджень на відповідному рівні; здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

спеціальні (фахові) компетентності – здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати загальні принципи, закони та закономірності економічного розвитку суспільства на основі розкриття сутності економічних явищ і процесів.	Лекція	Участь у роботі на семінарах	10
1.2	Знати предмет навчальної дисципліни, зміст та специфіку механізмів суспільного відтворення, мотивів поведінки економічних суб'єктів, функціонування економіки на різних рівнях, методів ефективного господарювання, ДРЕ.	Семінар Самостійна робота	Виконання практичних вправ Обговорення Case study.	20
1.3	Знати основні методологічні підходи економічної теорії, ґрунтовно володіти понятійним та категоріальним апаратом теоретичної економіки.			10
2.1	Вміти систематизувати методологічні підходи сучасної економічної теорії, формувати наукове економічне мислення для пояснення економічних та соціальних проблем сучасності.	Лекція	Участь у роботі на семінарах	10
2.2	Вміти добирати та систематизувати економічну інформацію, орієнтуватися у складних умовах економічної дійсності та грамотно розв'язувати конкретні економічні проблеми.	Семінар Самостійна Робота	Підготовка та захист рефератів.	20
2.3	Вміти використовувати сучасні технології в процесі набуття економічних знань.	Лекція	Підготовка самостійного індивідуального завдання.	10
4.1	Нести відповідальність за ухвалення рішень у непередбачуваних умовах, за поширення економічних знань та інформації в різних формах.	Семінар		10
4.2	Здатність до подальшого персонального навчання.	Самостійна Робота	Захист самостійного індивідуального завдання	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)								
ПРН 9. Знання основ планування та проведення експериментів, методики та техніки приготування розчинів та реагентів.	+	+	+	+				
ПРН 17. Працювати самостійно або в групі, отримати результат у межах обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та наукову добросовісність.				+	+	+	+	+
ПРН 23. Використовувати набуті знання та компетенції з хімії в прикладному полі, базові інженерно-технологічні навички.	+	+	+	+				
ПРН 28. Здатність працювати в міждисциплінарній команді, мати навички міжособистісної взаємодії.				+	+	+	+	+
ПРН 30. Здатність вести професійну діяльність з найменшими ризиками для навколишнього середовища.					+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

Рівень досягнення запланованих результатів навчання визначається шляхом оцінювання роботи студента на семінарських заняттях, написання підсумкових контрольних робіт та виконання індивідуального завдання й презентації його результатів (самостійної роботи) та підсумкової атестації у формі екзамену.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови опанування дисципліни на належному рівні така:

- результати навчання – **1.1 – 1.3 (знання)** – 40% ;
- результати навчання – **2.1 – 2.3 (вміння)** – 40% ;
- результати навчання – **4.1 – 4.2 (автономність та відповідальність)** – 20%

7.1 Форми оцінювання студентів:

- **семестрове оцінювання:** 100 балів максимум / 60 балів мінімум:

1. Участь у семінарських заняттях (виступи, доповнення, обговорення проблемних питань, фіксовані виступи) розділу 1: РН 1.1, РН 1.3, РН 2.1, РН 2.2 – Мах. 13 балів / Min. 8 балів.

2. Контрольна робота по змістовому розділу 1: РН 1.1, РН 1.3, РН 2.3 – Мах. 13 балів / Min. 8 балів.

3. Участь у семінарських заняттях (виступи, доповнення, обговорення проблемних питань, фіксовані виступи) розділу 2: РН 1.3, РН 2.1, РН 2.2, РН 4.1 – Мах. 13 балів / min. 8 балів.

4. Контрольна робота по змістовому розділу 2: РН 1.3, РН 2.2, РН 4.2 – Мах. 13 балів / Min. 8 балів.

5. Самостійна робота (написання есе, підготовка та захист презентацій): РН 1.3, РН 2.2, РН 2.3, РН 4.1, РН 4.2 – Мах. 23 балів / Min. 13 балів.

- **підсумкове оцінювання у формі заліку:** максимальна оцінка – 25 балів, мінімальна оцінка – 15 балів (60% від 25 балів).

Залік проходить у письмовій формі, з навчальної дисципліни передбачено проведення підсумкової комплексної контрольної роботи (ПККР), яка виконується на одному з останніх занять, відведених на вивчення дисципліни, містить теоретичні питання, тестові завдання та визначення категорій і понять.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру та результати складання підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Таким чином, підсумкова оцінка є сумою семестрової кількості балів та балів, отриманих за підсумкову контрольну роботу.

При отриманні результуючої підсумкової кількості балів **від 60 і вище** студенту виставляється **зараховано**.

	Семестрова кількість балів	ПККР	Підсумкова оцінка
Мінімум	45	15	60
Максимум	75	25	100

- **умови допуску до підсумкового заліку:**

Студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав менше ніж 45 балів.

7.2 Організація оцінювання:

Семестрове оцінювання таких видів робіт, як: дискусії теоретичного характеру, кейс-стаді, виступи з доповідями, рефератами, презентаціями та інші, а також виконання контрольних робіт та самостійних індивідуальних завдань здійснюється безпосередньо під час семінарських занять, які відбуваються в он-лайн або в оф-лайн режимі за розкладом у визначеній в ньому аудиторії.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Кількість балів за індивідуальну самостійну роботу студента визначається у межах першого і другого модуля і не перевищують 10 балів (мінімальна кількість балів – 6 бали). Бали за індивідуальну самостійну роботу додаються до суми балів за поточну навчальну діяльність студента.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано	60-100
Не зараховано	0-59

**8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/ п	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостій- на робота
<i>Змістовий розділ I. Загальні засади соціально-економічного розвитку</i>				
1	Економічна теорія як наука			
2	Економічна теорія: основні етапи розвитку	2		4
3	Потреби та інтереси – рушійні сили економічного розвитку	2		4
4	Економічна система суспільства			
5	Відносини власності в економічній системі	2		6
6	Форми організації суспільного виробництва	2		
7	Ефективність суспільного виробництва			6
8	Теорія грошей і грошового обігу	2		6
	<i>Підсумкова контрольна робота 1</i>			
<i>Змістовий розділ II. Теоретичні основи функціонування економіки на мікро-, макро- і глобальному рівнях</i>				
9	Ринок: сутність, структура та інфраструктура			
10	Теорія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага	2		8
11	Конкуренція та монополія в ринковій економіці	-		8
12	Капітал, витрати виробництва і прибуток	2		
13	Підприємництво та підприємство в ринковій економіці	2		8
14	Суспільне відтворення та економічне зростання	2		8
15	Макроекономічна нестабільність: циклічність, безробіття та інфляція	2		8
16	Основні макроекономічні показники	2		8
17	Грошово-кредитна та фінансово-податкова система	2		8
18	Державне регулювання національної економіки	2		8
19	Теоретичні аспекти ринкової трансформації економіки України	2		8
20	Закономірності розвитку світового господарства	2		8
	<i>Підсумкова контрольна робота 2</i>			
	Всього	30		60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 30 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основна література:

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2013. – 851 с.
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 263 с.
3. Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічних знань. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища школа, 2002. – 543 с.
4. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: Підручник. – К.: Вища школа, 2007. – 503с.
5. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і допов. – К.: Знання-Прес, 2013. – 719 с.
6. Єщенко П.С. Економіка для всіх. – К.: Вища школа, 2009. – 478 с.
7. Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Сучасна економіка: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2005. – 325с.
8. Мочерний С.В. Політична економія: Навч посіб. – К.: Знання-Прес, 2007. – 687с.
9. Основи економічної теорії. Політекономічний аспект. Підручник / Відп. ред. Г.Н. Климко та ін. – 5-те вид., випр. – К.: Знання-Прес, 2004. – 615 с.
10. Основи економічної теорії: Підручник / А.А. Чухно, П.С. Єщенко, Г.Н Климко та ін., За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001. – 606 с.

Додаткова література:

1. Баб'як М.Н., Пешенкова Л.А., Рибчук А.В. Економічна теорія. Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2005. – 208 с.
2. Білорус О.Г. Глобалізація і національні інтереси. – К., 2000.
3. Василик О.О. Теорія фінансів. – К., 2005.
4. Гальчинський А.С. Теорія грошей. – К., 2005.
5. Гражевська Н. І. Економічні системи епохи глобальних змін / Н. І. Гражевська. –К.: Знання, 2008. – 431 с.
6. Економічний енциклопедичний словник в 3-х томах / За ред. С.В. Мочерного. –Л.: Світ, 2006.
7. Зазимко А.З. Політична економія: структурно-логічний навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005.
8. Історія економічних учень: хрестоматія: навч. посіб. / уклад.: В. Д. Базилевич, Н. І. Гражевська, А. О. Маслов та ін.; за ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2011. – 1198 с.
9. Електронний ресурс (з локальної мережі КНУ):
http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/elib/economics_f/bazylevych_istoriya_2011.pdf
10. Манків Г. Макроекономіка. – К., 2000.
11. Маршал А. Принципи економічної науки (реферат підручника). – Референт-укладач Фещенко В.М. – К., 2001. – 211 с.
12. Норт, Даглас. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / Пер. з англ. І. Дзюби. – К.: Основи, 2000. – 198 с.

16. Перехідна Економіка: Підручник / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Лібанова та ін.; За ред. В.М. Геєця. – К.: Вища школа, 2003.
17. Роль держави у довгостроковому економічному зростанні / За ред. Б.Є. Кваснюка. –К.: Ін-т прогноз.: Х.: Форт, 2003. – 424 с.
18. Самуельсон П. Економіка: Підручник. – Л.: Світ, 1993. – 495 с.
19. Сміт Адам. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй. – К., 2001.
20. Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М. Сучасні економічні теорії: Підручник / За ред. А.А. Чухна. – К.:Знання, 2007. – 878с.
21. Чухно А.А. Економічна теорія: Монографія. У 2-х т. – К., 2010.
22. Чухно А.А. Інституціонально-інформаційна економіка : [підручник] / А. А. Чухно, П. І. Юхименко, П. М. Леоненко. – К. : Знання, 2010. – 687 с.